

વોલ્યુમ-6 અંક-7

JULY - 2014

CONTENT

તંત્રીલેખ.....01	ડૉ. અલરીય બર્ક સાથે મુલાકાત.....04
ભજ ગોવિંદમ્ - અજીત સર.....02	"ત્રિદેવ, ત્રણ આકાર અને ત્રિરંગ".....05
શિવ સ્વસ્થ રાખે છે.....03	આશ્રમજ્ઞાન.....06

સારવારનો મર્મ.....તંત્રીલેખ

રેકિ હીલર્સ તરીકે આપણને પ્રત્યેક ક્ષણે હીલિંગની અનેક તકો પ્રાપ્ત થતી હોય છે. રેકિની જેમ તેના દ્વારા થતી સારવાર પણ એક વૈશ્વિક ઘટના છે. આપણે સહુ જાણીએ છીએ કે હીલિંગ શબ્દ wholeness પરથી આવ્યો છે. જ્યારે આપણે પૂર્ણ હોઈએ છીએ ત્યારે આપણે સ્વસ્થ રહીએ છીએ. જ્યારે આપણે બીમાર પડીએ છીએ ત્યારે આપણે ઈશ્વર સાથેનું જોડાણ અનુભવી શકતા નથી, જેમ સૂર્યાસ્ત પછી સૂર્ય સાથેનું અનુસંધાન તૂટી ગયું હોય તેમ લાગે છે છતાં, ભલે રાત્રિ હોય કે દિવસ, સૂર્ય તેમ જ પૃથ્વીનું જોડાણ તો પ્રત્યેક ક્ષણે હોય જ છે. આપણી ભૌગોલિક પરિસ્થિતિને કારણે આપણે એવું અનુભવીએ છીએ.

હીલર તરીકે સહુ પ્રથમ તો આપણે આપણા ઈશ્વર સાથેના અનુસંધાન દ્વારા દર્દી સાથે જોડાવું જરૂરી છે. તેમાં સંકલ્પ ખૂબ મહત્ત્વનો છે. જ્યારે આપણે દર્દીને સાજો કરવાનો સંકલ્પ કરીએ છીએ ત્યારે તે સંકલ્પ આપણને દિવ્ય ઊર્જાની વૈશ્વિક જાળી સાથે જોડી દે છે, ત્યારબાદ તે ઊર્જા દર્દીના શરીરમાં વહેવા લાગે છે. સમગ્ર વિશ્વમાં ફેલાયેલા હીલર્સ એટલે જ ઊર્જાની આ જાળી.

આ બધું જાફુની જેમ જ થાય છે. જ્યારે જાફુગર પોતાની જાફુઈ છડી હવામાં ફેરવે છે અને ઘટના બને છે તે રીતે જ આ થાય છે, પરંતુ આપણે સારવારની આ પ્રક્રિયા કરીએ તે પહેલાં તેને સમજી લેવી આવશ્યક છે.

તે માટે પ્રાથમિક બાબત એ છે કે હીલરના હૃદયમાં દર્દી માટે કરૂણા જાગૃત થવી જરૂરી છે. જો એ કરૂણાનો અભાવ હોય તો ગમે તે કરો છતાં હીલિંગ થતું નથી અને તે દિવ્ય હાથ તમને હીલર બનતા રોકે છે. જ્યારે તમને વિશ્વ માટે અને ખાસ કરીને દર્દી માટે કશુંક કરવાની ભાવના જાગૃત થાય ત્યારે તમારે એમ સમજવું આવશ્યક છે કે દર્દી તમારી પાસે આવ્યો છે. કારણ કે, તે બીમાર છે અને તેની પાસે તમારા જેટલી ઊર્જા નથી. દર્દી અને હીલરે, બંને અલગ-અલગ ઊર્જાના સંદર્ભના અલગ-અલગ રોલ (ભૂમિકા) નિભાવવાના હોય છે. આ માટે ઊર્જાની બાબતમાં દર્દીને સામાન્ય વ્યક્તિની જેમ જોવો નહીં, નહીંતર તમને ચિડિયાપણું લાગશે અને તમે હતાશ થઈ જશો. તે તમારી દર્દી સાથેની વાતચીતમાં દેખાશે. મોટેભાગે ઘણા હીલર્સ અને હેલ્થ ઇન્સ્ટ્રીઝ સાથે જોડાયેલા ઘણા ડોક્ટર્સ તેમ જ નર્સ તેમના દર્દીથી ચિડાઈ જતા હોય છે, તેમની સાથે ઉદ્ધતાઈથી વર્તે છે. કારણ કે, દર્દી તેમની વાત સમજી શકતા નથી. હકીકતમાં જો દર્દી તેમની વાત સમજી શકવા સમર્થ હોય તો તે દર્દી જ રહેતા નથી. આ જાગૃતિનો અત્યારની સારવારમાં અભાવ જોવા મળે છે. રેકિ હીલર્સ કમ-સે-કમ આવું ન થવા દેવું જોઈએ.

બીજી અગત્યની હીલરે ધ્યાનમાં રાખવા જેવી વાત એ છે કે તેમણે દર્દીની ચિંતા કે અસ્વસ્થતા દૂર કરવી જોઈએ. કારણ કે, દર્દી તેને શું થઈ રહ્યું છે તે જાણવા ખૂબ જ આતુર હોય છે. તેથી પ્રત્યેકે તેમને સહાનુભૂતિભર્યું વાતાવરણ મળે તેમ કરવું જોઈએ અને તેમની સાથે પ્રેમ અને કરૂણાસભર વર્તન કરવું જોઈએ. દર્દીને તેની આવશ્યકતા હોય છે. એમ કરવાથી તેની ચિંતા તેમ જ આતુરતાનું સ્તર ઘણું નીચે આવી શકશે. આજે આપણે આનાથી તદ્દન વિરુદ્ધ રીતે વર્તતા હોઈએ છીએ. યુએસએના ડોક્ટર એલન વેટકિન્સે તેમના એક પ્રયોગમાં જણાવ્યું છે કે જે ક્ષણે દર્દી હોસ્પિટલમાં પગ મૂકે છે, તેના હૃદયના ધબકારા એકાએક વધી જાય છે, તેમની ચિંતા વધી જાય છે જેથી તેમની સારવાર મુશ્કેલ બની જાય છે. પરિણામે, ડોક્ટરો પાસે ખૂબ ઝડપથી પૈસા આવવા લાગે છે.

બીજી અગત્યની વાત એ છે કે દર્દીને ભયમુક્ત કરવો જોઈએ. મારી વાતમાં વિશ્વાસ રાખજો કે દર્દી માટે રોગ કરતાં ડર વધારે પ્રાણઘાતક છે. આમાં પણ અત્યારની ઉપચાર પદ્ધતિ તદ્દન વિરુદ્ધ રીતે વર્તે છે. ડોક્ટરોને પણ વિશેષ જ્ઞાન હોતું નથી અને તેઓ રોગ વિશે માહિતી આપવામાં જ ડર ઉત્પન્ન કરે છે. તેથી સારવારની લડાઈ ખૂબ મુશ્કેલ બની જાય છે. આવી ભયજનક માહિતીને લીધે ઉત્પન્ન થતી ચિંતા અને ડરને કારણે રોગ વધુ ઉગ્ર સ્વરૂપ ધારણ કરે છે. રેકિ ચેનલોએ આવી ભૂલ ક્યારેય ન કરવી. મારી વાતમાં શ્રદ્ધા રાખજો કે ડરને દૂર કરવા માટે વિશ્વાસ જેવો એકેય ઉપાય નથી. તમારે રોગ વિશે વધુ જ્ઞાન ધરાવવાની જરૂરત જ નથી. માત્ર સ્વાસ્થ્ય અંગેની થોડી જાણકારી આવશ્યક છે. આ થોડી જાણકારી જ વિશ્વાસ ઉત્પન્ન કરે છે અને તેની જ અસર દર્દી પર થાય છે. રસાયણો હીલિંગ કરતા નથી, પરંતુ માનવમાં રહેલી માનવતા હીલ કરે છે, સારવાર કરે છે. રસાયણો તો માત્ર શરીરમાં રહેલાં રસાયણોનું સંતુલન કરે છે. શરીરમાં જ્યારે આ રસાયણો કે કેમિકલ્સનું અસંતુલન થાય છે ત્યારે રોગ દેખા દે છે. પરંતુ, તે રોગ કેમિકલ્સના અસંતુલનથી ઉત્પન્ન થયો હોતો નથી તેના મૂળ ઊડા હોય છે, જેને કારણે કેમિકલ્સનું અસંતુલન ઉત્પન્ન થાય છે અને રોગનાં લક્ષણો જોવા મળે છે. જે બતાવે છે કે શરીરના કોઈક સ્તરે કશી ગરબડ છે. તેથી પેશન્ટ સાથે પ્રેમ, કરૂણા અને સન્માનથી વર્તો. તેને ચિંતા અને ડરથી મુક્ત કરો. આવી શરૂઆત થવાથી રોગ અશક્ત બનશે અને દર્દી સાજો થશે અને તમારું કામ સરળ બનશે. આજની મેડિકલ પ્રેક્ટિસમાં આ વાતનો અભાવ જોવા મળે છે. તેમાં વ્યવસાયની ભાવના છે. આપણને તે સાથે કશી જ નિસ્બત નથી. સારા હીલર બનવા માટે સહુ પ્રથમ તો સારા માનવ બની દિલ અને દિમાગથી સારા બની રહેવાનું ખૂબ મહત્ત્વનું છે.

ભજ ગોવિંદમ્ (શ્લોક 6)

યાવત્પવનો નિવસતિ દેહે તાવત્પૃચ્છતિ કુશલં ગેહે ।
ગતવતિ વાયો દેહાપાયે ભાર્યા વિભ્યતિ તસ્મિન્કાયે ॥

જ્યાં સુધી શરીરમાં પ્રાણ છે, એટલે કે વ્યક્તિ જીવિત છે ત્યાં સુધી જ તેના પરિવારજનો તેની સંભાળ લે છે. જ્યારે શરીરમાંથી જીવ ચાલ્યો જાય છે અને શરીર કોહવાવા લાગે છે ત્યારે તેની પત્ની પણ તેના મૃતદેહથી ડરે છે.

શંકરાચાર્ય અહીં એ વાત ભારપૂર્વક સમજાવે છે કે શરીર એ શાશ્વત આત્માનું માત્ર બાહ્ય સ્વરૂપ છે. તે વય તથા સમય સાથે પરિવર્તન પામતું રહે છે. આ શ્લોકમાં રહેલા પાયાના તત્ત્વજ્ઞાનની ચર્ચા અગાઉ પાંચમાં શ્લોકમાં થઈ ચૂકી છે. અહીં શંકરાચાર્ય એ જ વિચાર પર ભાર મૂકે છે કે મોટા ભાગના આપણા સંબંધો બાહ્ય અને ઉપરછલ્લા હોય છે. તે સંબંધોનો પરિધ સમય તથા ઉંમર સાથે બદલાતો રહે છે. એમ માનવામાં આવે છે કે બાહ્ય સ્વરૂપ દર સાત વર્ષે બદલાતું રહે છે. જેમ જેમ આપણો વૃદ્ધિ-વિકાસ થતો જાય છે તેમ તેમ આપણે જે પહેલાં હતા તેનાથી માઈલો દૂર જતા રહીએ છીએ.

મોટા ભાગના સંબંધો ઉપર-ઉપરના હોવાથી સમય જતાં તેની નિકટતામાં અમુક અંશે વધઘટ થયા કરે છે. આ સંબંધોમાં બે વ્યક્તિ વચ્ચેના અંતરને લીધે તેમ જ વ્યક્તિના જે-તે સમયના વર્તન અને આપણી તેના માટે થતી પ્રતિક્રિયા, તેમાં બદલાવ લાવે છે. આપણે સહુ એ અનુભવ કરીએ છીએ કે કોઈ વ્યક્તિની અમુક

વાત આપણને ગમતી હોય, પરંતુ સમય જતાં તે વ્યક્તિની તે જ વાતથી આપણને અણગમો આવતો હોય છે. ત્યારે આપણને એ સમજાતું નથી કે પહેલાં આ વ્યક્તિ આપણને કેમ ગમતી હતી. સંબંધોની ગતિ આવી હોય છે.

શંકરાચાર્ય પણ એ જ કહે છે, આગળ શ્લોકમાં આપણે જોયું કે જેમ જેમ માનવી વૃદ્ધ થતો જાય છે અને રોગથી ઘેરાતો જાય છે ત્યારે લોકો તેનાથી દૂર ભાગે છે, કોઈ તેના ખબર-અંતર પૂછતું નથી. આ શ્લોકમાં લેખક આ જ વાત વધુ ઊંડાણથી સમજાવે છે કે કોઈ મનુષ્યનું મૃત્યુ થાય છે ત્યારે તેની પત્ની પણ તેના મૃતદેહથી ડરે છે. તે એ ભૂલી જાય છે કે આ જ શરીર ધારણ કરેલા તેના પતિને તેણે ખૂબ પ્રેમ કર્યો હતો, જે અત્યારે મૃત થઈને અહીં પડ્યું છે અને જેની અંતિમ-ક્રિયાની રાહ જોવાય છે. તેની પત્ની તેના મૃતદેહને ઘરમાં રાખવા માગતી નથી. જેની અમુક ક્ષણો પહેલાં એક વ્યક્તિ તરીકે ઓળખ હતી, એ જ શરીર જેને તેણે ખૂબ પ્રેમ કર્યો હતો, તેનો તે અણગમાથી નિકાલ કરવાનો પ્રયત્ન કરે છે. તેના મૃત-દેહને સત્વરે સ્મશાને લઈ જઈને તેની અંતિમ-વિધિ કરવામાં આવે છે અને ત્યારે કદાચ પહેલી જ વાર પત્નીને એ સમજાય છે કે તે જેને પ્રેમ કરતી હતી તે આ શરીર ન હતું, પરંતુ તેની અંદર રહેલો આત્મા હતો. જે ક્ષણે શરીર પ્રાણ-ત્યાગ કરે છે ત્યારે તેનું તેજ શમી જાય છે અને તેનાં નજીકના સગાં-વહાલાંની નજરમાં તે નકામું બની જાય છે. જીવનનું આ સત્ય એક મૃત્યુથી સમજાય છે.

શિવ સ્વસ્થ કરે છે...

શું આપણે પાલકત્વને વધારે પડતું મહત્ત્વ આપીએ છીએ?

વિવેક પાંડે, વડોદરા, ભારત

બાળક આંખ ખોલે છે ત્યારે આ જગત તેના માટે નવું હોય છે, પણ ધીરેધીરે તે માતાપિતાને ઓળખતા શીખે છે અને પછી બહારની દુનિયાને. પહેલા બહારનાને ઓળખીને પછી 12-15 વર્ષ સુધીમાં વ્યક્તિ પોતાની જાતને સમજવાનું શરૂ કરે છે. બહારની દુનિયાના અનુસંધાનથી તેણે પોતાનાં જે લક્ષણો જોયાં હોય છે અને જે વૃત્તિઓ જોઈ હોય છે એની સમજ કેળવે છે. જે દ્વેતના માપદંડ પર આધારિત હોય છે, સારું-ખરાબ કે પછી સાચું-ખોટું. આપણે આપણાં બાળકોને બાહ્ય સ્તર સંબંધી આવી ઘણી બાબતો શીખવતા હોઈએ છીએ. મોટે ભાગે આપણે પૈસા કમાવાના રસ્તાઓ શીખવતા હોઈએ છીએ અથવા બીજી રીતે કહું તો જીવનમાં સફળ થવાના રસ્તાઓ શીખવતા હોઈએ છીએ. આપણે તેઓને માર્ગદર્શન આપીએ છીએ કે સારા લોકોની સંગાથમાં રહેવું અને ખરાબ લોકો જે જીવનમાં વ્યવસ્થિત નથી તેનો સંગ ત્યાગવો. આપણે આપણાં બાળકોને કઠોર સ્પર્ધામાં જીતવા માટે અને ટકી રહેવા માટે શીખવતા હોઈએ છીએ. આપણે તેઓને કંઈક બનાવવા માગીએ છીએ અને એ વિચાર કદી કરતા નથી કે આ પ્રક્રિયામાં આપણે તે નાનાજીવ પર કેટલો તણાવ ભરો કરીએ છીએ.

હું ભગવાનનો આભાર માનું છું કે મારા વાલીઓએ મને હંમેશા છૂટો મૂક્યો હતો. શ્રેષ્ઠતાની પરવા કર્યા વિના. તેઓએ મને હું જે હતો તે રહેવા દીધો. તેઓ મને સલાહ ત્યારે આપતા જ્યારે હું પૂછતો કે મદદ માંગતો. તેઓએ કદી સલાહ દેવાનો સંકેત (ભારપૂર્વક કહેવાનું તો ભૂલી જ જાવ) પણ નથી આપ્યો કે તેમના મુજબ મારે શું કરવું જોઈએ કે કંઈ દિશા મારા માટે ઉચિત છે. તેમના માટે હું હંમેશાં આનંદ અને શીખવાનું માધ્યમ હતો, નહીં કે કુમળી માટી જેને તેઓએ ઘાટ આપવાનો છે. હું શાળામાં કોઈ પરીક્ષામાં પાસ થતો કે નાપાસ થતો કે પછી કોલેજ કે જીવનમાં કંઈક બનતું ત્યારે તેઓ દૂર રહીને માત્ર નિહાળતા અને જીવનનો ખેલ જોતા. એક મિનિટ થોભો! હું એવું નથી કહેતો કે તેઓને મારી કાળજી નહોતી. તેઓ માત્ર મારી તે વધતી ઉમરમાં મને નિષ્પક્ષતાથી જોતા હતા. તે નિષ્પક્ષતા અને ભાવનાશીલતાનો અભાવ મારા માટે આશીર્વાદરૂપ સાબિત થયો.

તેમણે સફળતા કે નિષ્ફળતા, ઊંચું કે નીચું, આગળ કે પાછળ રહી જવું જેવી માન્યતા વગેરે તોડી નાખ્યા. મને અંદરથી હલાવી નાખ્યો. તેઓને મારી જીવનશૈલી, મારાં કૃત્યો અને તેનાં પરિણામો બાબતે ઊંડાણભર્યું જ્ઞાન હતું, પણ તેમણે અખૂટ ધૈર્ય દર્શાવીને મારા વર્તનને સહન કર્યું. જાણતા કે અજાણતા તેમને તે ખ્યાલ હતો કે જીવન મને કોઈને કોઈ દિવસ સાચી, સારી અને ઊંડી સમજ આપશે. આવી સમજ જીવનમાં માત્ર સરળ, ભોળા અને નિષ્ઠાપૂર્ણ વલણથી આવે છે. મારા કિસ્સામાં પાલકત્વ માત્ર એક સૂત્ર પર આધારિત હતું, “જીવનમાં જે થાય તે થવા દો, જોઈએ તે કેવી રીતે ગ્રહણ કરે છે અને જીવનના પ્રત્યેક તબક્કે શું શીખે છે.”

મને ખ્યાલ છે કે આવો સિદ્ધાંત કોઈ વાલીને ભયભીત કરનારો છે, કારણ કે તે, બાળકોને સુસંસ્કાર આપીને સમાજમાં પ્રતિષ્ઠિત નાગરિક બનાવવાની તેમની ઈચ્છાની તદ્દન વિરુદ્ધ છે. બાળકને જીવનમાં ઉત્તમ વસ્તુઓ આપવી, જીવનમાં સારા-ખરાબ વચ્ચે જે બારીક અંતર છે તે સમજાવવું એવી બાબતોને તે તોડે છે. મને ખબર છે કે આ કરવાથી ઘણા બધા વાલીઓ કાર્યહીન થઈ જશે. પરંતુ, આ બધું કહ્યા પછી મારી પાસે મારા સિદ્ધાંતને ટેકો આપે તે વસ્તુ છે. તે છે આપણાં કર્મો (પ્રારબ્ધ). આપણી અંદરની પ્રવૃત્તિઓ (એક કે બે, વધારે નહીં), જે આપણી અંદર હોય છે પણ તે આપણે હંમેશાં લોકો સમક્ષ રજૂ કરતા નથી. આ બધી પ્રવૃત્તિઓ ત્યારે બહાર આવે, જ્યારે આપણા મનનું ધાર્યું ન થાય. તે પીડા, અસુરક્ષિતતા, ભય, ગુસ્સો, ખંત, ઈર્ષ્યા, ધૃણા..આ બધી પ્રવૃત્તિઓ કે પછી માત્ર પ્રતિભાવો આપણી અંદરથી પ્રદર્શિત થવાની રાહ જોઈ જ બેઠા હોય છે. આપણે આપણાં બાળકોને પ્રેમ અને વહાલથી ઉછેરવાનો પ્રયાસ કરતા હોઈએ તે ભાવ પણ આપણી આભામંડળમાં હોય છે. જ્યારે જ્યારે આપણે આપણાં બાળકોને કંઈક શીખવાડવા માંગતા હોઈએ છીએ ત્યારે મીઠાશથી, સભ્યતાથી કહેતા હોઈએ છીએ. ત્યારે પણ આપણું આખું આસ્તિત્વ (આપણી વિચારશૈલી, ભાવનાઓ, જે બીજું કંઈ નથી પણ આપણા ભૂતકાળનાં કર્મોનો સંગ્રહ છે) આપણી અંદર ભરાઈ ગયું છે. આપણે ઈચ્છીએ કે નહીં, પણ તે હંમેશાં આપણે તેઓને આપીએ છીએ.

એટલા માટે જ્યાં સુધી તમારા પર તમારો કાબૂ ન હોય ત્યાં સુધી બાળકને કંઈ શીખવો નહીં. જ્યાં સુધી તમે તમારા અંતરને જાણો નહીં, ત્યાં સુધી આ બધા પાલકત્વ/ ઉછેર / પોષણ કરવાના પ્રયાસોમાં તમે ઇચ્છો છો તેવું ફળ નહીં મળે. અહીં કાબૂ એટલે તમારી આંતરિક શાંતિ અને તમારી અંદરના ધૈર્યના અનુભવની વાત. જેટલા તમે અંદરથી શાંત થાવ (માત્ર વારે ઘડીએ શાંત થવું એવું નહીં) તેટલું તમારે તમારા બાળક સાથે વધારે સમય વ્યતિત કરવો જોઈએ. જો અંદરની શાંતિનો અનુભવ ન થતો હોય તો બાળકથી દૂર રહેવું જોઈએ. એટલા માટે પહેલા તમારા પર કામ કરો, તમારી અંદરની શાંતિને શોધો, ચૈતન્ય સાથે જોડાયેલા રહો અને પછી જ પાલકત્વની ભૂમિકા નિભાવો. ચાલો, આપણે આપણી અંદરના કુટુંબને સંભાળીએ જેમાં અહંકાર, ભાવનાઓ, બુદ્ધિ, મન, શરીર, યાદો અને આત્માનો સમાવેશ થાય છે. પછી જ બહારના કુટુંબને સંભાળીએ. મને અત્યારે ખલિલ જીબ્રાનનું વાક્ય યાદ આવે છે, ‘બાળક તમારા થકી આવ્યું છે, પણ તે તમારું નથી.’

ડૉ. ઉલરીક બર્ક સાથેની એક મુલાકાત (આગળનું અનુસંધાન ચાલુ....)

- કલ્પિતા વાઝવિલ

ડૉ. ઉલરીક બર્ક, જર્મનીના એક ખ્યાતનામ વિજ્ઞાની છે. તેઓ વિશ્વના પર્યાવરણને જાળવવા અઝિહોત્ર વૈદીક પદ્ધતિના પ્રખર પ્રચારક છે. તેઓ એપ્રિલ 2014માં આપણા દેવરૂપ આશ્રમમાં આવીને પાંચ દિવસ રહ્યા હતા. ડૉ. બર્કએ ઉદાત ભાવથી તેમનું મૂલ્યવાન જ્ઞાન અને આ વિષય પરની તેમની નિપુણતા તેમના અનુભવો કહીને સાધકોને આપ્યા. અહીં મુલાકાતનો બીજો ભાગ રજૂ કરીએ છીએ:

પ્રશ્ન-8 સ્વર્ગીય શ્રી વસંત રાવજી પરાંજપે હંમેશાં એક દસ્તાવેજનો ઉલ્લેખ કરતા હતા. તે દસ્તાવેજ અમેરિકાની સરકારને નાસાએ આપ્યો હતો. તેમાં મનુષ્યજાતિ માટે ધાતક એવી પર્યાવરણની આપત્તિ અને તેને કાબૂમાં લાવવા માટે અઝિહોત્રની ભૂમિકા વિશેની વાત હતી. શું તમે આ વિશે કંઈક વધારે કહી શકો? કારણ કે સામાન્ય માણસને આવી માહિતીઓ પ્રાપ્ત થતી નથી, જેમાં નાસાએ કોઈ મહત્વપૂર્ણ પગલાં લીધાં હોય.

જ્યારે શ્રી વસંત પરાંજપે 40 વર્ષ પહેલાં અઝિહોત્ર શીખવવાનું શરૂ કર્યું ત્યારે આ પૃથ્વી વિશે લોકોને સજાગતા ન હતી. ફક્ત થોડા નાસાના ઉચ્ચ વિજ્ઞાનીઓને ખબર હતી કે એમેઝોન વિસ્તારના રેઈન ફોરેસ્ટ સાફ થઈ રહ્યાં છે અને મહાસાગરોનું પાણી બગડી રહ્યું છે. હવે આ બંને પૃથ્વીનાં ફેકસાંઓ છે. જો મહાસાગરો અને રેઈન ફોરેસ્ટ મરી જાય (મોટાભાગનો પ્રાણવાયુ-ઓક્સિજન ત્યાંથી પૃથ્વી પર આવે છે) તો આપણને કેવી રીતે ઓક્સિજન મળે. આ વિજ્ઞાનીઓને તેની ખબર હતી પણ તેમની પાસે આ સમસ્યાનો ઉકેલ ન હતો. હવે ઘણી બધી માહિતી સામાન્ય માણસોને મળે છે જે શ્રી વસંત પરાંજપેના સમયમાં મળતી.

પ્રશ્ન-9 સ્વર્ગીય શ્રી વસંત રાવજી પરાંજપેએ અમને પેરુ/વેનેઝુએલામાં ખેતીવાડીની પ્રક્રિયામાં અઝિહોત્રના ઉપયોગ વિશે જણાવ્યું હતું. તેના થકી 1990માં ઘણા ખેડૂતોનો જીવ બચી ગયો હતો. અમને ખ્યાલ છે ત્યાં સુધી અઝિહોત્રના આગમન પહેલાં આ દેશમાં આત્મહત્યાની સંખ્યા ઘણી મોટી હતી. અઝિહોત્ર શરૂ કર્યા પછી આત્મહત્યાના કિસ્સાઓ બંધ થઈ ગયા. શું તમારી પાસે કોઈ માહિતી છે જેમાં લેખિતમાં સમાચારપત્રમાં કે પછી સરકારી ગેઝેટમાં આ વિશે કંઈ છપાયું હોય? આ ભારતની ખેતીવાડી માટે પણ મહત્વનું છે. કારણ કે નાણાકીય સમસ્યાને લીધે ભારતના ખેડૂતોમાં પણ આત્મહત્યાઓનું પ્રમાણ દર વર્ષે વધી રહ્યું છે. અમને આ વિશે ભારતના એક મંત્રી વિભાગમાંથી પ્રકાશિત કરેલા દસ્તાવેજ વિશે ખબર છે.

હા, આવો એક દસ્તાવેજ પેરુની મિનિસ્ટ્રી ઓફ પ્રેસિડન્ટ પાસે હતો. તેમાં હોમા ફાર્મિંગ વિશે લખ્યું હતું. પણ સરકાર બદલાઈ ગઈ એટલે નવી સરકારે તે બધા દસ્તાવેજો ફેંકી દીધા. નવી સરકારે હોમા થેરાપીને પણ સમર્થન આપ્યું નહીં. તે છતાંયે અમારી પાસે સરકારી અધિકારીઓએ અને ડિસ્ટ્રિક્ટ મેયરોએ સહી કરેલા ઘણા રિપોર્ટ્સ છે, જેમાં હોમા ફાર્મિંગનો ઉલ્લેખ છે. પેરુમાં હોમા થેરાપીએ ખેડૂતોને ઘણી મદદ કરી અને તેઓને આત્મહત્યા કરતા રોક્યા. આ ભારત માટે એક દાખલો થઈ શકે છે. કોઈ હોમા ખેડૂતે આત્મહત્યા કરી નથી.

હોમા થેરાપી લોકોને સ્વસ્થ અને આનંદીત બનાવે છે જે જીવનમાં હકારાત્મક વલણ લાવે છે. પહેલાં ખેડૂતો લોન લઈને ફર્ટિલાઈઝર/ પેસ્ટિસાઈડ્સ ખરીદતા અને ઉધારીના ચકમાં ફસાઈ જતાં. આની સામે હોમા થેરાપીમાં બહુ ઓછો ખર્ચો આવે છે, અનાજની ગુણવત્તા વધે છે, લોન નથી એટલે ઉધારી નથી અને એટલે આત્મહત્યાનો પ્રશ્ન જ નથી.

પ્રશ્ન-10 શું આપણી પાસે 1985માં રશિયા-પોલેન્ડમાં ચર્નોબીલ ન્યુક્લિયરની દુર્ઘટનાના કોઈ દસ્તાવેજો છે, જેમાં અઝિહોત્ર ભસ્મના લીધે ફાયદો થયો હતો તે જણાવ્યું હોય?

હા, ઓસ્ટ્રિયામાં એક ખેતર છે જે ચર્નોબીલના અકસ્માતની નજીક હતું અને જેમાં અસર થઈ હતી. દૂધ, શાકભાજી વગેરે જેવી રોજબરોજની વસ્તુઓનું સરકારની દેખરેખ હેઠળ જ વેચાણ થતું. પરંતુ, મિસિસ કેરીન હેશલના ખેતરમાં રેડિયો એક્ટિવિટીનાં લક્ષણો જોવા મળ્યાં ન હતાં. જ્યારે સરકારી અધિકારીઓએ પૂછ્યું ત્યારે તેમણે કહ્યું કે આ હોમા થેરાપીનું પરિણામ છે. સરકારી અધિકારીઓને આ માનવમાં આવતું ન હતું.

પોલેન્ડમાં એક વ્યક્તિએ પારંપરિક પદ્ધતિઓ દ્વારા રેડિયો એક્ટિવિટીને માપવાના પ્રયોગ કર્યા. તેણે જોયું કે જ્યાં તે અઝિહોત્ર કરતો હતો ત્યાં રેડિયો એક્ટિવિટીનું પ્રમાણ નીચે આવી જતું હતું. ખાદ્ય પદાર્થમાં પણ, અઝિહોત્ર કરતા હતા ત્યારે રેડિયો એક્ટિવિટી ઓછી થઈ જતી હતી. હોમા ફાર્મિંગ રિઝોનન્સ સીસ્ટમથી કરો અને 24 કલાક ટ્રાંબક હોમ કરો અને તમે જોશો કે રેડિયો એક્ટિવિટી જમીનમાં ઉતરી ગઈ છે.

પ્ર-11 તમે અમને આકી વેલીના પ્રયોગ વિશે કહી શકો જેના વિશે સ્વ. શ્રી વસંત રાવજી પરાંજપે વાતો કરતા હતા? અને એમેઝોનનાં જંગલમાં કરેલા પ્રયોગ વિશે પણ કહી શકો? એમેઝોનનાં જંગલોમાં ઘણા બધા પ્રયોગો કરવામાં આવ્યા હતા. એક કેળાની વાવણીવાળું ખેતર હતું. તેમાં એક જાતનો રોગ થયો હતો. જે બધાં કેળામાં આવી ગયો હતો અને આખો ફાલ બગડી ગયો હતો. તેમની પાસે આ રોગને રોકવાનો કોઈ ઈલાજ ન હતો. હોમા ફાર્મિંગનો પહેલો પ્રોજેક્ટ અમે આવા એક ખેતરમાં કર્યો, જ્યાં અમે પહેલીવાર રિઝોનન્સ થીયરી (સિદ્ધાંત) શરૂ કરી. આવી

જ જાતની પ્રક્રિયા કરવામાં આવી અને રોગ કાબૂમાં આવી ગયો અને નકામું ઘાસ જે નુકસાનકર્તા હતું તેને પણ કાબૂમાં લાવ્યા. ઉત્પાદન વધ્યું અને ખેડૂતનો નફો વધી ગયો. ભારતમાં ઘણા ખેડૂતોએ પાક નષ્ટ થઈ ગયાને કારણે અને દેવાની માથાજાળમાં ફસાઈ ગયા હોવાને લીધે આત્મહત્યા કરી છે. પરંતુ, હોમા થેરાપી કર્યા પછી કોઈ ખેડૂતે આત્મહત્યા કરી નથી.

પ્રશ્ન-12 એવું સાંભળવામાં આવ્યું છે કે ઓઝોનના સ્તરમાં જે ગાબડું પડ્યું છે, તેના લીધે વાતાવરણમાં રેડિયો એક્ટિવિટી વધી ગઈ છે. તેનો ઈલાજ માત્ર અઝિહોત્ર છે. શું તમે આ વિશે કોઈ પ્રયોગ કર્યા છે અને તેનો કોઈ દસ્તાવેજ છે?

ઓઝોનનું સ્તર વાતાવરણના બીજા ઉપરી સ્તરો કરતાં ખૂબ જ મહત્વપૂર્ણ છે. ઓઝોનનું સ્તર જતું રહે તો ઘણી સમસ્યાઓ ઊભી થાય. ઓસ્ટ્રેલિયામાં ઉનાળામાં લોકોને સચેત કરવામાં આવ્યા હતા કે તેઓ સૂર્યના તાપમાં 15 મિનિટથી વધારે ન રહે, કારણ કે તેના લીધે ચામડીના ઘણા રોગો થવાની સંભાવના છે.

મને ખબર નથી પડતી કે આવો પ્રયોગ કેવી રીતે કરવો, કારણ કે ઓઝોનનું સ્તર પૃથ્વીના સ્તરથી 12 કિ.મી. ઊંચું છે. સોમયાગ જેવા યજ્ઞોની આખી પૃથ્વી પર અસર પડે છે. અઝિહોત્ર જો વધારે લોકો કરે તો એની અસર થાય. અઝિહોત્ર ફાયરની રેખા એક મિનિટના અંતરે કરવામાં આવે તો આખી પૃથ્વીને તેનો ફાયદો થાય અને તે કલ્પી શકાય કે તે ઓઝોનના સ્તરને ફરીથી પૂર્ણ કરે. પરંતુ, હજી મને લાગે છે આ પ્રયોગ કરવો મુશ્કેલ છે.

“ત્રિદેવ, ત્રણ આકાર અને ત્રિરંગ”

જુશ્ય નાયક, વડોદરા, ભારત

ત્રિદેવ, ત્રણ આકાર અને ત્રણ મૂળ રંગો છે તેના વિશે મારા વિચારો નીચે રજૂ કર્યા છે:

લાલ રંગ શુદ્ધ ચેતનાનું પ્રતીક છે, જેની દરેક કાર્ય માટે જરૂર પડે. લાલ રંગ ગુસ્સાનું પણ પ્રતીક છે. વાદળી રંગ સુરક્ષા અને શાંતિનું પ્રતીક છે. પીળો રંગ જ્ઞાન અને સર્જન દર્શાવે છે. આવી જ રીતે ત્રણ મૂળ આકાર પણ કંઈક દર્શાવે છે.

ગોળાકાર દર્શાવે છે પૂર્ણતા અને પરિપૂર્ણ શરીર. આ એ સત્ય દર્શાવે છે કે દરેકે મોક્ષ મેળવવાનો પ્રયાસ કરવો જોઈએ, કારણ કે દરેક, પરિપૂર્ણતા માંગે છે, સવાલ છે આ જન્મે કે આગળના જન્મોમાં. ચોરસ એ પિંજરા જેવો આકાર છે, જે ખરાબ તત્વ સામે સુરક્ષાનું પ્રતીક છે. ત્રિકોણ દર્શાવે છે કે દરેક વસ્તુનું ઉદગમ સ્થાન એક જ છે.

ત્રિદેવો પણ આવી રીતે સંકળાયેલા છે. પહેલો આકાર ત્રિકોણ જે પીળા રંગનો છે તે બ્રહ્માને દર્શાવે છે. જે બ્રહ્માંડના રચયિતા છે અને બધું નિર્માણ કરે છે. તેમનું કામ છે જીવોને બનાવીને તેમની ઉત્પત્તિનું કારણ આપીને તે લક્ષ્યને તેમના જીવન દરમિયાન પૂરું કરવાની ક્ષમતા આપવી.

બીજો આકાર ચોરસ, જે વાદળી રંગનો છે તે ભગવાન વિષ્ણુનું પ્રતીક છે. જે બ્રહ્માંડના પાલનકર્તા છે, જે જીવો પૃથ્વી ઉપર લક્ષ્ય લઈને આવ્યા છે તેનું તેઓ રક્ષણ કરે છે, જેમને ભગવાન બ્રહ્માએ લક્ષ્ય પૂર્તિ માટે મોકલ્યા છે.

ત્રીજો આકાર ગોળાકાર છે તે લાલ રંગ સાથે સંકળાયેલો છે. તે દેવાધિદેવ મહાદેવનું પ્રતીક છે. ભગવાન શિવ સંહારકર્તા અને બ્રહ્માંડની ઊર્જાનો સ્રોત છે. તેમનું કાર્ય છે જે જીવોએ તેમનું લક્ષ્ય સાધી લીધું હોય તેને મોક્ષ આપીને તે ઊર્જાને પરિવર્તિત કરી ફરી બ્રહ્માને સર્જન કાર્ય માટે મોકલવી અને ભગવાન વિષ્ણુને રક્ષણ માટે.

લાલ રંગ માટીનો રંગ છે એટલે તે પૃથ્વી તત્વનું પ્રતીક છે. વાદળી રંગ આકાશ અને પીળો સૂર્યનો રંગ છે. આકાશ પૃથ્વી પર સૂર્ય દ્વારા અવતરે છે. જો સૂર્ય ન હોય તો આપણે આકાશને વાદળી રંગનું ન જોઈ શકીએ. પૃથ્વી એ બીજું કંઈ નથી પણ જડતાનું પ્રગટીકરણ છે અને આકાશ છે તે અવકાશનું પ્રગટીકરણ છે. સૂર્ય છે તે બન્નેને જોડતા પ્રકાશનું માધ્યમ છે, જે અગ્નિ અને વાયુના સંયોજનથી થાય છે. મને ખાતરી છે કે હવે તમને આ જાણીને વધારે મજા આવશે.

આશ્રમ જ્ઞાન

દેવરૂપ આશ્રમમાં બાળકોની શિબિર ગુરુકુળ સંસ્કૃતિની યાદ દેવડાવી ગઈ. તેમાં ગુરુકુળમાં હોય એવી રીતે આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું. વાંસની પાંચ નાની-નાની કુટિરો બનાવી તેને ઋષિઓનાં નામ આપવામાં આવ્યાં હતાં. તેમાં 7-8 બાળકો વચ્ચે એક શિક્ષક શીખવવા માટે હતા. સમયનું ચક્ર પાછું ફરીને ભારતના સુવર્ણકાળમાં પહોંચી ગયું હોય એવું દ્રશ્ય સર્જાયું હતું. ગુરુજીએ સાધકોને ગુરુકુળની સંકલ્પના સમજાવી હતી. તેમણે કહ્યું કે, શિષ્યોએ તેમના ઘરની બધી સગવડો છોડીને અલગ જ પર્યાવરણમાં આવીને રહેવું પડતું. ગુરુકુળની રચના એવી રીતે કરવામાં આવતી. આવી વ્યવસ્થા પાછળનો પાયાનો હેતુ, ગુરુ દ્વારા શિષ્યોને શિસ્ત શીખવવાનો હતો. સગવડતાઓથી દૂર શિસ્તબદ્ધ વાતાવરણમાં રહેવાથી તેમના અહંકારનો નાશ થતો. ગુરુ એ જોતા કે ગમે તે પરિવારમાંથી આવતા શિષ્યનો અહંકાર નષ્ટ થાય છે કે કેમ. જ્યારે અહંકાર નષ્ટ થાય અને મન સર્વોચ્ચ જ્ઞાનથી ભરાઈ જાય ત્યારે તે શિષ્ય વિશ્વ માટે આશીર્વાદરૂપ બની જાય છે. આ પ્રથાથી અનેક સંતો અને દ્રષ્ટાઓ ઉત્પન્ન થયા જે વિશ્વ માટે આશીર્વાદરૂપ બન્યા. અહંકારયુક્ત મનને જે જ્ઞાન આપવામાં આવે છે તે વિશ્વ અને સમાજ માટે ભયજનક તેમ જ વિનાશક સાબિત થાય છે. આપણે તે મહાભારતમાં જોયું છે. તેમાં બાળકોને તેમના રાજ્યમાં જ જ્ઞાન આપવામાં આવ્યું હતું. કૂર રાજાઓ દ્રોણાચાર્ય અને કૃપાચાર્ય જેવા ગુરુઓને પોતાનાં રાજ્યની છત્રછાયામાં લાવ્યા. તેથી તેમને તેમના ઘર જેવી જ સુખ-સગવડો પ્રાપ્ત થતી હતી. અહંકાર તો હતો જ, અને તેમાં જ્ઞાન ભળ્યું. તેના થકી મહાભારતનું યુદ્ધ થયું. આજે આપણે ચારેબાજુ આવી જ સમસ્યા જોઈએ છીએ. અનિયંત્રિત જ્ઞાન એવા હાથોમાં આવી રહ્યું છે જે સાજા કરવા કરતાં મારવા માટે તત્પર છે. આજના વિદ્યાર્થીઓમાં સુખ-સુવિધાઓની વચ્ચે ઈન્ટરનેટ દ્વારા જે જ્ઞાન આવી રહ્યું છે તે તેમને ગુંચવણભરી સ્થિતિ સિવાય ક્યાંય લઈ જઈ શકે નહીં. શીખવા અને શીખવવાના પાયાના સિધ્ધાંતો અને આ દિવ્ય પ્રક્રિયાનો હેતુ એ આજનો પડકાર છે.

Dates	Reiki Teacher	Location/Centre	Degree
5th & 6th July	Bhartiben	Ahmedabad	1st
5th & 6th July	Seemaben	Rajkot	1st
5th & 6th July	Vishal	Mumbai	1st
19th & 20th July	Kalpita	Devrukh	1st
19th & 20th July	Seemaben	Rajkot	1st
19th & 20th July	Vishal	Thane	1st
19th & 20th July	Rakesh	Airoli	1st
19th & 20th July	Ajit Sir/Krupa	Madgaon Goa	Communication
26th & 27th July	Vishal	Pune	1st
26th & 27th July	Sangitaben	Baroda	1st
2nd & 3rd August	Krupa	Rajkot	1st
9th & 10th August	Bhartiben	Ahmedabad	1st
9th & 10th August	Kalpita	Mumbai	1st
16th & 17th August	Seemaben	Devrukh	1st

GURU PURNIMA UTSAV
at DEVRUKH ASHRAM
between 12TH & 14th July

Datta Yaga will begin at
06.00 am on 12th July and
the Poornahuti will be on
12.00 noon on 14th July

**Communication Training
Programme : 19th & 20th
July 2014 at Reiki Vidya
Niketan ,Madgaon Centre,
Goa. For registration please
contact, Mr Naresh Dige
(Cell # 9881196571) or
mail to his mail ID:
naresh_dige@yahoo.com**

Send your feedback about this issue of RVN
on ashtel86@gmail.com